

UZASADNIENIE

wyroku wydanego na posiedzeniu niejawnym w dniu 31 października 2017 r.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od A. France spółki akcyjnej z siedzibą w R. we Francji kwoty 600 euro z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pozwu twierdził, że nabył od D. P. wierzytelność o zapłatę odszkodowania na podstawie art. 7 rozporządzenia nr 261/2004.

W odpowiedzi na pozew pozwany podniósł zarzut przedawnienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

D. P. w dniu 21 lipca 2012 r. podróżował z L. do P. na trasie L. - P. - W.. Lot AF 65 był opóźniony, co spowodowało utratę połączenia do W., na skutek czego D. P. dotarł do portu docelowego więcej niż 3 godziny po planowanym czasie przylotu. W dniu 19 kwietnia 2017 r. D. P. przelał na (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wierzytelność o zapłatę odszkodowania z tytułu opóźnienia lotu AF 65.

Powyższy stan faktyczny nie był sporny między stronami. Wobec oczywistej zasadności zarzutu przedawnienia Sąd oddalił wszystkie wnioski dowodowe stron.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne.

Sąd rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 1481 § 1 k.p.c., albowiem na podstawie treści pism stron uznał, że wyjaśnienie okoliczności sprawy nie wymaga przeprowadzenia rozprawy. Strony nie żądały rozpoznania sprawy na rozprawie w myśl art. 1481 § 3 k.p.c.

Zarzut przedawnienia okazał się skuteczny. W uchwale z dnia 17 marca 2017 r. sygn. akt III CZP 111/16 Sąd Najwyższy stwierdził, że „Roszczenie o odszkodowanie przewidziane w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, przedawnia się w terminie rocznym na podstawie art. 778 KC.” Sąd w składzie orzekającym w niniejszej sprawie podziela wyżej przytoczone stanowisko Sądu Najwyższego. W świetle art. 778 k.c. bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia wykonania przewozu. W okolicznościach niniejszej sprawy termin przedawnienia rozpoczął bieg w dniu 21 lipca 2012 r. i upłynął w dniu 21 lipca 2013 r. Pozew został wniesiony po czterech latach od upływu terminu przedawnienia, nie wywołał zatem skutku w postaci przerwania biegu terminu przedawnienia w rozumieniu art. 123 § 1 k.c.

Sąd nie podzielił argumentacji pozwanego przedstawionej w piśmie z dnia 25 września 2017 r. Pogląd, że skuteczność zarzutu przedawnienia zależy od zachowania dłużnika, polegającego na złożeniu wierzycielowi oświadczenia o uchyleniu się od zaspokojenia roszczenia z uwagi na upływ terminu przedawnienia, nie może zostać zaakceptowany. Po pierwsze należy zauważyć, że w nauce prawa cywilnego i w judykaturze panuje ustabilizowany pogląd, że skuteczność zarzutu przedawnienia wymaga podniesienia go w postępowaniu przed sądem. Skutkiem przedawnienia jest niemożność zasądzenia przedawnionego roszczenia lub jego wyegzekwowania (gdy przedawniło się roszczenie stwierdzone już tytułem egzekucyjnym – zob. art. 125 KC), jeżeli zarzut przedawnienia zostanie przez zobowiązanego podniesiony przed sądem. Dla uzyskania korzystnego dla zobowiązanego rozstrzygnięcia nie wystarczy powołanie się przez niego wobec uprawnionego na przedawnienie, jeżeli twierdzenie to nie zostało podniesione w postępowaniu. Sąd nie może uwzględnić przedawnienia bez odpowiedniego twierdzenia zobowiązanego, nawet gdyby z przeprowadzonych dowodów wynikało, że termin przedawnienia już upłynął. Nie wystarczy również fakt, że na

wniosek zobowiązanego przeprowadzono dowody pozwalające na ustalenie upływu terminu przedawnienia, jeżeli nie powołał się on na przedawnienie. (tak: Edward Gniewek (red.) Kodeks cywilny. Komentarz. Wydawnictwo C. H. Beck 2017) Przytoczony przez powoda fragment uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie sygn. akt II Ca 465/14 nie przekonuje do zaakceptowania poglądu forsowanego przez powoda. Analiza całości uzasadnienia tego wyroku, dostępnego na stronie internetowej Sądu Okręgowego w Krakowie (...) prowadzi do wniosku, że stanowisko Sądu Okręgowego w Krakowie budzi wątpliwości. Po pierwsze należy zakwestionować stanowisko tego Sądu, że zarzut przedawnienia jest jednocześnie jednostronnym oświadczeniem woli o charakterze prawokształtującym. Takie ujęcie kwestii przedawnienia pomija całkowicie uznaną w polskim prawie cywilnym zasadę numerus clausus jednostronnych czynności prawnych. Z treści art. 117 § 2 k.c. nie można wyprowadzić obowiązku dłużnika złożenia jakiegokolwiek oświadczenia wierzycielowi co do uchylenia się od spełnienia świadczenia. Zawarte w tym przepisie sformułowanie „może uchylić się od jego zaspokojenia” nie może być utożsamiane pod względem charakteru prawnego i skutków prawnych np. z treścią art. 88 § 1 k.c., gdzie ustawodawca wyraźnie wymaga złożenia oświadczenia w celu osiągnięcia skutków prawnych w postaci uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu lub groźby. Realizacja uprawnienia dłużnika, na korzyść którego upłynął termin przedawnienia, może nastąpić przez zwykłe zaniechanie, czyli powstrzymanie się od zachowań, które stanowiłyby spełnienie świadczenia, zarówno od czynności prawnych, jak i faktycznych. Nie można również podzielić stanowiska Sądu Okręgowego w Krakowie co do tego, że do przedawnienia roszczenia dochodzi dopiero po dojściu do wierzyciela oświadczenia dłużnika. Zachodzi tu jaskrawa sprzeczność z treścią art. 117 § 2 k.c. w zw. z art. 118 k.c. Uszło uwadze Sądu Okręgowego w Krakowie, że ustawa wiąże nabycie przez dłużnika uprawnienia do uchylenia się od zaspokojenia roszczenia z samym upływem terminu przedawnienia - verba legis „po upływie terminu przedawnienia (...)”, a nie z jakimkolwiek oświadczeniem woli czy aktem staranności dłużnika. Należy pamiętać, że instytucja przedawnienia stanowi jedną z postaci dawności - skutków prawnych upływu czasu. Upływ czasu jest zjawiskiem naturalnym, zrozumiałe jest więc, że ustawodawca nie wymaga złożonych czynności konwencjonalnych w celu urzeczywistnienia skutków upływu czasu w stosunkach prawnych, polegając w tej mierze na powszechnej wiedzy, doświadczeniu i staranności obywateli. Przyjęcie poglądu zawartego w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie istotnie utrudniłoby korzystanie z instytucji przedawnienia w obrocie cywilnoprawnym, zmuszając dłużników do dokonywania czynności zupełnie zbędnych z punktu widzenia istoty przedawnienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd uwzględnił zarzut przedawnienia i w konsekwencji powództwo oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł w myśl zasady finansowej odpowiedzialności za wynik sprawy statuowanej w art. 98 § 1 k.p.c. i obciążył powoda kosztami zastępstwa prawnego pozwanego w wysokości 900 zł na podstawie § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) oraz kosztami opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

SSR Paweł Szymański

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.